

блеми сенсу життя? Ніцше формулює нарратив «надлюдини», яка створює власний зміст і цінності, не звертаючи уваги на зовнішні впливи. Така людина може подолати проблему сенсу життя, просто вигадуючи їх власний зміст і беручи на себе всю відповідальність за це. Ніцше запропонував нам кілька прикладів людей, які наблизилися до того, аби бути надлюдиною: Ісуса, Юлія Цезаря, Наполеона, Будди та Гете. Для тих, хто залишається типовими людьми, є надія знайти певний сенс, спостерігаючи цю еволюцію людства. Він бачить психологічну еволюцію людства як постійно прогресуючу історію, яку ми хотіли б здійснити.

Третій варіант підходу до вирішення проблеми «сенсу життя» від Ніцше – знаменита алегорія *Amor fati* – любов до життя, незалежно від того, що у ньому є [2]. Це ще один ніцшеанський рецепт способу знайти сенс. Любов до долі є однією з найцікавіших ідей Ніцше, вона обдаровує нас заспокоєнням тоді, коли нам найбільше це потрібно. Любити свою долю – це знати, що все, що відбулося у вашому житті; доброго, поганого та потворного, робить свій внесок у те, хто ти та що робиш в цей самий момент. Для того, аби охопити будь-яку частину життя, каже Ніцше, потрібно досягнути все його різнобарв'я. Така спроба може призвести до невдачі, але досягнення цих невдач разом із успіхами може допомогти знову засвітити любов до життя і може допомогти зрозуміти сенс навіть у найгірші моменти.

Проблема сенсу життя спантеличувала філософів з часів давньої Греції, Китаю та Індії. Для Ніцше ця проблема набула нового значення після епохи Просвітництва і «смерті Бога». Навіть якщо ми сьогодні почасти не погоджуємось з його ідеями, його внесок у ірраціоналізм та екзистенціалізм, його рецепти вирішення проблеми сенсу життя все ще дають надію для дехто з тих, хто знаходиться у пошуках сенсу в житті.

---

1. Ніцше Ф. Так казав Заратустра. // Ніцше Ф. Жадання влади. К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2003. 437 с.

2. The meaning of life according to Nietzsche [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://bigthink.com/scotty-hendricks/nietzsches-advice-for-how-to-find-meaning-in-your-life>

Сойка Юлія Юрївна
студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВОВІ ЗАСАДИ МИРОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ООН

Серед міжнародних акторів ООН - єдина організація, яка наділена повною правосуб'єктністю щодо комплексу заходів із попередження та подолання конфліктів у світі. ООН, утворена у 1945 р. як гарант сучасної системи

універсальної колективної безпеки, чия мета, відповідно до Статуту полягає в «позбавленні прийдешніх поколінь від нещастя війни» [2, с.5], має особливу відповідальність у сфері підтримання міжнародного миру та безпеки. Протягом усього періоду існування ООН миротворчість залишалась одним із пріоритетних напрямків діяльності організації.

Миротворча діяльність ООН має певні переваги перед іншими організаціями: легітимність, принцип перерозподілу відповідальності, потенціал із розгортання та забезпечення функціонування військових та поліцейських контингентів із країн-членів ООН та об'єднання їх зусиль з зусиллями цивільних миротворців з метою здійснення комплексних мандатів. Загальні основи миротворчої діяльності ООН містяться в Статуті. Терміни, пов'язані з миротворчими операціями, не зафіксовані в Статуті ООН, що викликає дискусії щодо правомірності механізмів здійснення таких операцій.

Миротворчі операції здійснюються Радою Безпеки ООН відповідно до Статуту ООН та не потребують додаткового правового обґрунтування. Статут ООН покладає на Раду Безпеки головну відповідальність за підтримання міжнародного миру та безпеки. Для виконання цієї функції, Рада Безпеки наділена повноваженнями призначення операцій ООН з підтримки миру. Розгортання подібних операцій здійснюється на основі мандатів, що надаються Радою Безпеки ООН.

Статут ООН є документом, який містить загальні декларативні положення, що передбачає широке позначення сфер регулювання без детальної регламентації окремих аспектів та не виключає додаткове тлумачення. Статті 5, 39, 50 Статуту ООН передбачають здійснення превентивних або примусових заходів з використанням воєнної сили, зокрема у випадку констатації Радою Безпеки ООН загрози міжнародному миру та безпеці. Превентивні та примусові заходи з використанням воєнної сили можуть бути згодом подовжені прийняттям резолюції Ради Безпеки ООН про запровадження операції з підтримки миру або операції з примусу до миру [2].

Статут ООН санкціонує, у випадку необхідності, використання воєнної сили з метою підтримки миру та, навіть, примусу до миру [2]. Колишній Генеральний секретар ООН Даг Гаммаршельд запровадив концепцію «шести з половиною» розділу, яка передбачає застосування воєнних дій щодо особливих ситуацій, які не підпадають під дію положень Статуту ООН. Практика застосування цих заходів має визначення «підтримання миру».

Збройний примус застосовується у відповідь на збройне насильство, засоби примусу виступають в якості інструменту. Питання про використання засобів примусу постає при припущенні можливості застосування будь-яких видів озброєння. При цьому примус в міжнародному праві являє собою не насилля, а один із засобів реалізації права. Саме тому застосування примусу має бути правомірним як за підставами та цілями, так і за методами та засобами.

Правомірність примусу визначається в першу чергу на основі прин-

ципів міжнародного права, серед яких особливе значення має принцип незастосування сили та погрози силою. Застосування примусу можливо та правомірно в міжнародній практиці в єдиному випадку – як засіб для реалізації встановленої санкції у відповідь на порушення міжнародних правових норм. У більшості випадків задачею примусу є відновлення порушеного правопорядку, що відповідає Статуту ООН.

У випадку збройного примусу міжнародне право накладає ряд обмежень. Так, ст. 20 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів встановлює загальне правило, відповідно до якого репресалії проти осіб та об'єктів, яким надається захист, забороняються [1].

Розділ VI Статуту ООН містить положення щодо «мирного вирішення спорів» [12]. Операції ООН із підтримання миру традиційно спиралися на Статут, але Рада Безпеки має право не посилається на конкретний розділ статуту під час прийняття резолюції, що санкціонує розгортання операції ООН.

Розділ VII Статуту ООН містить положення, що передбачають «дії щодо загрози миру, порушень миру та актів агресії» [2]. В останні роки Рада Безпеки посилається на розділ VII Статуту ООН при прийнятті резолюцій, що санкціонують розгортання операцій ООН із підтримання миру в складних умовах постконфліктних ситуацій у випадках, коли держава не здатна забезпечити безпеку та суспільний порядок. У цьому контексті посилення на розділ VII Статуту може трактуватися не тільки в якості правової підстави для дій Ради Безпеки, але і як заява щодо твердої політичної волі та нагадування сторонам конфлікту та іншим членам ООН про їх обов'язки виконувати рішення ради Безпеки ООН.

Виходячи із вищенаведеного можна стверджувати, що сучасна миротворчість ООН представляє собою сукупність заходів, що здійснюються з метою збереження та підтримки міжнародного миру та безпеки. Нормативно-правова база миротворчої діяльності ООН являє собою міцну політико-правову основу для здійснення миротворчих операцій. При цьому особливе значення надається нормам щодо політичного урегулювання конфліктів та їх попередження. Держави-члени ООН розглядають діяльність із попередження та урегулювання конфліктів, в тому числі миротворчі операції, як важливу складову політики із зміцнення національної та колективної безпеки, збереженню територіальної цілісності та незалежності держав на основі норм міжнародного права.

---

1. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_199 (дата звернення: 02.05.2018).

2. Статут Організації Об'єднаних Націй/Департамент громадської інформації ООН. – К., 2008. – 67 с.